

församlingsinstruktion

NACKA FÖRSAMLING 2020

omvärldsanalys

NACKA FÖRSAMLING

I Nacka kommun bryts storstadsmiljöer mot naturområden och skärgård. En rik kulturhistoria möter det moderna samhällets mångfald. Nacka är en attraktiv inflyttningskommun, sedan 2006 har invånarantalet ökat med cirka 20 % i kommunen och dagens 103 656 invånare beräknas öka med ytterligare 34 % till 139 000 inom tio år. Det omfattande bostadsbygandet kommer förtäta befintliga boendemiljöer, och en del grönområden kommer försvinna. Förlängningen av tunnelbanan till Nacka kommer öka det redan idag stora in- och utflödet av människor som bor, studerar och arbetar inom kommunen. Nacka Sjukhus beräknas få dubbla antal vårdplatser inom psykiatri och äldreomsorgen. Inom församlingen bor idag 59 941 invånare, varav 29 946, 50% är kyrkotillhöriga. Inom 10 år beräknas antalet boende öka med 34%.

Det råder stora skillnader i socio-ekonomiska, kulturella och andliga livsvillkor, samt könsmissiga skillnader inom församlingen. Bland äldre finns en stor andel pensionärer med låg inkomst, där vardagens förflyttningar kan vara problematiska och bidra till isolering. Existentiell hälsoforskning varnar för

konsekvenserna av ett ”privatreliöst kulturklimat”, där den enskilde blir mer sårbar för motgångar i livet såsom sjukdom, arbetslöshet och bostadslöshet något som återspeglas främst bland psykiskt sköra och unga i församlingen. En stor andel ungdomar i Nacka uppger att de har ett bra liv. Trots det lider många flickor i gymnasieåldern av psykisk ohälsa. Efter gymnasiet framträder pojkar över 18 år utan sociala nätverk som en utsatt grupp. Rökning och bruk av alkohol och droger ökar i vissa grupper av unga i hela församlingen. Sicklaön, Fisksätra och Älta har ett rikt föreningsliv, främst inom sport. Den största språkliga minoritetsgruppen är den finska, och den snabbast växande är den arabiska. De närmaste åren beräknas anhöriginvandringen öka. Närvaron av hemlösa EU-migranter är tydlig i hela församlingen.

Exempel på församlingens samarbetsaktörer: Nacka kommun, Socialtjänsten, Polisen, Sensus, Nacka polarna, Nacka sjukhus, Brottsförebyggande rådet, Rädda barnen, PRO, SPF.

	SICKLAÖN	FISKSÄTRA	ÄLTA
FOLKMÄNGD/VARAV 0-19 ÅR	39 967/8 939	8 334/2 186	12 640/4 040
ÅRSMEDELINKOMST	430 000 KR	265 000 KR	421 700 KR
KYRKOTILLHÖRIGA	54,2 %	22,8 %	54,3 %
UTRIKES FÖDDA	19 %	52,7 %	18,1 %
ARBETSLÖSHET	2,3 %	6,8 %	2,5 %

SICKLAÖN

På Sicklaön är de socio-ekonomiska förutsättningarna goda för flertalet, men det finns också de som lever i extrem ekonomisk utsatthet. Oavsett inkomst kan det finnas utsatthet på familj/individnivå. Familjernas behov av vardagsstöd ökar, särskilt i samband med skolor och skolkontakter. Byggnationer av nya bostäder i Nacka centrum och västra Sicklaön pågår för fullt och kommer öka antalet boende med 55% inom 10 år, varav den största inflyttningen kommer ske i centrala Nacka. Kvarnholmsområdet har sedan Svindersviksbron invigdes knutits närmare Nacka centrum.

Exempel på lokala samarbetsaktörer: 9 kommunala grundskolor, 3 friskolor, 1 kommunal gymnasieskola (med särskoleklasser), 7 fristående gymnasieskolor, 8 kommunala förskolor, 23 fristående förskolor, 3 Vårdcentraler, 2 BVC, 5 äldreboenden, Förenings- och näringsliv, Danvikshem, Vilo hemmet Maria Regina, Equmeniakyrkan i Nacka centrum, Diesilverkstaden, Nacka hembygdsförening, Erstaviks gård.

FISKSÄTRA

Fisksätra byggdes på 70-talet som en del av miljonprogrammet och samlar människor från ett hundratals olika länder. På 40 år har en stark lokal identitet vuxit fram. Idag är Fisksätra det område i Sverige där det bor

flest antal människor per kvadratmeter. Under kommande 10-års period beräknas befolkningen växa med ca 15%. Som ett av landets mest socio-ekonomiskt utsatta områden, finns här bland annat trångboddhet,

missbruksproblematik och utanförskap. Antalet unga vuxna utan sociala nätverk ökar. Allt yngre har tillgång till droger, och tendenser till gängbildning existerar. Omfattande behov finns av ”vardagsrum” utanför hemmen. Organiserad samvaro med vuxennärvaro, aktiviteter som läsläsning, lek och samtal gör skillnad. Idag är det brist på kommunal fritidsverksamhet för barn från årskurs tre samt aktiviteter under längre skolledighet. Icke desto mindre bidrar faktorer som en mångkulturellt präglad gemenskap och livsmiljö, kyrkan med dess lokaler, nyetablerade privata och kommunala aktörer, nya bostäder i närheten av centrum, samt en kommande upprustning av centrum till framtidstro.

Församlingens lokala närvaro är ett viktigt centralt socialt nav i Fisksätra, där ensamheten breder ut sig i alla åldrar. Den psykiska ohälsan är en stor utmaning

ÄLTA

Lokalsamhället i Älta har närhet till både natur och storstad och präglas av en slags bygemenskap. I jämförelse med Fisksätra är Älta ett mer socio-ekonomiskt och kulturellt homogent område men markanta skillnader i fråga om livsvillkor präglar också Älta. Detta syns bland annat i en stor inflyttning till Ältas nybyggda villaområden samtidigt som nyanlända och andra ekonomiskt resurssvaga har svårt att etablera sig på orten. Segregation skapar spänningar mellan olika socio-ekonomiska grupper. Planerna på en förtätning av Älta och en nybyggnation av dess centrum fortskrider. Antalet boende i Älta väntas växa med 25 procent de närmaste tio åren och åldersgruppen 0-18 med nära 30 procent. Lokalsamhällets utveckling och den ut-

i församlingens lokala verksamhet. Bland medelålders vuxna finns ett behov av ökade språkkunskaper, hjälp till att söka arbete, hitta sociala sammanhang och utbildning. För den äldre åldersgruppen finns föreningar för gemenskap och fritidssysselsättning i närmiljön.

Exempel på lokala samarbetsaktörer: 1 friskola, 4 kommunala förskolor, 1 friförskola, Öppna förskolan, Arbetscentrum, Boendestödjarna, Personliga ombuden, Blåvägen, Träffpunkten, Folkets Hus, Familjecentralen, Konsumentvägledarna, Fisksättravårdarna, Vaktbolaget, Fritidsgården, Stockholms stadsmission, Båthöjden Plaza, DARRA, Caritas, Spanska missionen, Fisksätra Bibliotek, BVC, Vårdcentral, Fritidsgården, Muslimska föreningen, Sankt Konrads katolska församling, Stockholms katolska stift, Bryggan, Somaliska moskén, Fisksätra museum, Hamn museum.

veckling som skett i Älta kyrka har lett till att församlingen har initierat en förstudie av en utbyggnad eller nybyggnation av Älta kyrka. Beslut i frågan kommer inom de närmaste åren fattas av Nacka församling.

Älta har ett rikt förenings- och företagarliv men behovet är fortsatt stort av mötesplatser för olika åldrar, skiftande livserfarenhet och etnicitet.

Exempel på lokala samarbetsaktörer: 3 kommunala grundskolor, 14 kommunala förskolor, 9 fristående förskolor, Fritidsgård, Kulturknuten, Älta Bibliotek, Mäklarhuset, Föreningsråd, Hembygdsförening, Wallenstam, Allianskyrkan, ICA, Idrottsföreningarna och Kulturföreningen.

pastoralt program i nacka församling

KALLELSE OCH VISION

Kristus som gav kärleken ett ansikte sammanfattar församlingens uppdrag i Matt. 22:37, 39. ”Du skall älska Herren, din Gud, med hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela ditt förstånd. Du skall älska din nästa som dig själv.” Utifrån denna helhetssyn på tillvaron formulerar vi vår treeniga vision.

ALLT ÄR ETT

Vi vill se bortom gränser, bortom samfund, bortom religioner mot det som håller tillvaron samman. Människa och Gud, människa och människa, människa och skapelse är förenade i Gud. Detta är vår världs- och gudsbild ur ett teologiskt och ideologiskt perspektiv.

MÄNNISKAN I BALANS

Vi vill stå för en helhetssyn på människans olika behov och möjligheter. Ande, kropp och själ talar var för sig och tillsammans om Gud, om identitet, om inre stillhet och mening. Detta är vår människosyn ur ett holistiskt perspektiv.

KYRKAN SOM MEDVANDRARE

Vi vill vandra tillsammans med människor i alla åldrar för att därigenom kunna dela utsatthet och glädje, dela tradition och liv, samt i dialog med vår samvärld och samtidigt stå i en ständig utveckling. Detta är vår kyrkosyn ur ett pilgrimsperspektiv.

ideologisk och teologisk plattform för den grundläggande uppgiften

PORTAL

Vi är en församling med mångfaldens signum som bygger på ideella, anställda och förtroendevalda medarbetares personliga engagemang att bidra till och påverka församlingsutvecklingen.

HÅLLBARHETSFOKUS

Kommande år arbetar församlingen medvetet med hållbarhet utifrån från fyra aspekter.

Socialt kännetecknas församlingen av en varmare, gladare och tryggare gemenskap.

Teologiskt formulerar församlingen sig mer holistiskt, självmedvetet och inkluderande.

Strukturellt utvecklar församlingen sin professionalitet, idealitet och ekonomi.

Miljömedvetet uppfyller församlingen kraven i miljöcertifiering fas 3 och fortsätter utveckla arbetet med FN:s globala mål.

GUDSTJÄNST

Att vara en medvandrande kyrka är att svara mot människors behov av livstolkning och rit från vaggan till graven. I vår svenskkyrkliga tradition och tro vill vi bära berättelserna vidare, på ett sådant sätt att vår tids människor vill dela tro och liv i Nacka församling.

I gudstjänst och andakt ges möjlighet till gudomliga och mänskliga möten. I kyrkorummet, i gudstjänstens innehåll och liturgiska uttryck, finns det yttre rum som kan tala till och fördjupa vårt inre rum. I gudstjänsten får vi förankra våra tre grundläggande relationer, till Gud, till varandra – skapelsen – och till oss själva. Den levande musiken är ett bärande uttryck för samhörighet, tolkning och upplevelse i hela församlingens liv. I den meningen står musiken alltid i en andlig tjänst. Gudstjänsten bärs och utvecklas av idealitetens möjligheter.

UNDERVISNING

Att vara en medvandrande kyrka är att slå följe med varandra på vägen. Att så dela tro och liv, att vara i dialog och samtala om det vi på djupet upplever vara angeläget, förändrar oss som människor. Vägen är därför målet i den meningen att nuets möte är förutsättningen för att något skall kunna utvecklas. Det livslånga lärandet förutsätter uppfattningen om att tron är i ständig utveckling och ett oförutsägbart

mottagande liv. I det pedagogiska arbetet skapas goda förutsättningar för människor att på dopets grund växa och mogna som individer och i sin tro. Det betyder att värderingar, metoder, attityder, den yttre miljön och ”övningsutrymmet” är alla delar av en process där församlingen får bidra till människors växande. I församlingens liv får vi genom undervisningen föra Kristusberättelsen vidare, så som vi förstått den, och ge möjlighet för människor att formulera sin livsberättelse i den. Undervisningen bärs och utvecklas genom idealitetens möjligheter.

DIAKONI

Att vara en medvandrande kyrka är att både möta den enskilda människan här och nu och samtidigt stödja individens självhjälpanprocesser. Diakoni är att vara ett tecken på Guds kärlek i vår värld. Det är att identifiera, dela utsatthet och smärta och vara ett hopp. Diakoni är att stå upp för dem som annars inte kommer till tals och slå vakt om människans okränkbara värde. Diakonin bärs och utvecklas genom idealitetens möjligheter.

MISSION

Att vara en medvandrande kyrka är att förhålla sig till både dem som är långt borta i resällskapet och dem som är nära. Med det avses geografiska, sociala och livsåskådningsmässiga betingelser allt ifrån församlingens lokala relationer till det globala sammanhanget. Med förankring i vår egen trosidentitet får vi i dialogen mod att försöka förstå mer. Utifrån vårt gemensamma ursprung ser vi religionsdialogen med judar och muslimer som särskilt angelägen. Med våra systerkyrkor strävar vi efter att stärka den kristna enheten på vår ort. Sändningen i religionsdialogen och det internationella arbetet strävar efter att göra världen bättre och har sin grund i det dubbla kärleksbudskapet. Med det internationella arbetet vill vi länka församlingen samman med tro och liv i andra delar av världen för ett ömsesidigt lärande och delande. Missionen bärs och utvecklas genom idealitetens möjligheter. I församlingen vill vi kommunicera på ett sådant sätt att församlingsbor oavsett tillhörighet och tro har en väl förankrad bild av vad vi står för, samt så att vi stärker känslan av samhörighet med församlingen.

utvecklingsmål

FÖRSAMLINGSÖVERGRIPANDE

- Antalet konfirmander stabiliseras på 40%.
- Antalet begravningsgudstjänster stabiliseras på 65%.
- Antalet vigselgudstjänster stabiliseras på 35 par/år.
- Dopfrekvensen ökar genom medvetet strategiskt arbete.
- Strukturer för idealitetsarbetet utvecklas.
- Församlingen genomgår utbildningen Regnbågsnyckeln.
- Församlingen miljöcertifieras för steg 3.
- Beslut om Ältas nya kyrka fattas.
- Forumkyrkans verksamhet och organisation utvecklas som ekumenisk kvarterskyrka.
- Finansieringen av Guds Hus-byggnationerna säkras och byggprocessen påbörjas.
- Mångfaldsarbetet utvecklas med särskilt fokus på funktionsvariationer.
- Församlingens internationella nätverk, partnerskap och vänförsamlingsarbete utvärderas och utvecklas.
- Enprocentmålet till internationell verksamhet, bland annat genom Act, bibehålls.
- Kyrkans samtalscenter och familjerådgivningen utvärderas och utvecklas.
- Kommunikationen med olika målgrupper utvecklas för att stärka tillhörigheten till församlingen.

SICKLAÖN MED NACKA KYRKA OCH FORUMKYRKAN

Sicklaön präglas av den framåtanda men också oro som uppstår i samband med exploatering och förändring. I och med de byggnationer som pågår och i ännu större utsträckning planeras i området utsätts både natur, djur och människor för påfrestningar. I detta vill församlingen erbjuda möjligheter till lugn och ro. Vi bjuder in till genuina upplevelser av andlighet, kultur och gemenskap och visar på att en fast grund i livet är möjlig mitt i dynamisk förändring. Köpet av Forumkyrkan är ett viktigt strategiskt beslut där den värdefulla gemenskapen kring de yngsta barnen nu kan utökas till möten med människor i alla åldrar i området. Viktigaste frågorna i distriktet är att utveckla de generationsöverskridande mötesplatserna kring veckans olika gudstjänster och verksamheter samt att tänka hållbart och miljömedvetet kring all verksamhet, medarbetare och övriga resurser.

UTVECKLINGSMÅL

BARN OCH FAMILJ

- Tydliggöra att Forumkyrkan är en del av Nacka församling.
- Erbjud 50% av områdets grundskolor och 10% av förskolorna samarbetsmöjligheter utifrån Lgr11 (Läroplan för grundskola 2011).
- Värna om musikens särställning som pedagogiskt redskap för barnens andliga liv och utveckling för barnen i körerna i åldrar 4-12 samt de yngre åldrarna.
- Utveckla sorgestöd för barn och unga.
- Vidareutveckla föräldrastöd ur ett diakonalt perspektiv.

KONFIRMAND OCH UNGDOM

- Skapa en mötesplats för ungdomar och unga vuxna i Forumkyrkan.
- Vidareutveckla och sprida information om möjligheten till enskilda samtal.
- Kvalitetssäkra den ökande körverksamheten och bibehålla körernas ca 100 deltagare i åldrarna 13-25.
- Utveckla flera ledaruppdrag för det ständigt ökande antalet ideella ungdomsledare.
- Erbjud grundskolor och gymnasieskolor samarbetsmöjligheter utifrån Lgr11 och Läroplan för gymnasieskolan.

VUXNA OCH ÄLDRE

- Erbjud föräldrar till barn och ungdomar i våra verksamheter andlig fördjupning och möjlighet till engagemang inom församlingen genom samverkan och information vid t ex föräldramöten.
- Bibehåll det antal volontärer som har återkommande uppdrag och som gör punktinsatser och kvalitetssäkra arbetet genom intervjuer och enkäter.
- Hitta fler uppdrag för volontärer samt ge de diakonala volontärerna möjlighet att utveckla sitt arbete med secondhand-förmedling till ekonomiskt behövande.
- Utveckla metoder för sorgestöd samt vidga närståendebegreppet genom att erbjuda andra närstående än partnern sorgegrupper minst en gång per år.
- Att kvalitetssäkra körverksamheten och bibehålla antalet körsångare.

FISKSÄTRA KYRKA

Fisksätra kyrka är en plats som erbjuder varm samvaro genom att vi är en bedjande gemenskap som tillsammans skapar en andlig plats i ett inkluderande sammanhang alla dagar i veckan. Här strävar vi mot ett hållbart liv – där utbildning, ingen hunger, jämställdhet och inkluderade samhälle är några av de globala mål som får ledsaga oss i mötet med Gud. Årscykeln är indelad i fyra delar, vår-, sommar-, höst- och jultermin för att erbjuda en helande kristen gemenskap till alla människor som önskar det. Församlingens diakonala arbete uttrycks inte minst genom Källan Råd och Stödcenter och det ekumeniska och interreligiösa fredsuppdraget genom Guds Hus.

UTVECKLINGSMÅL

BARN OCH FAMILJ

- Fortsätta arbeta med våra grupper Unga Fiskar och Future Kids med metod och material från "Inclusive Church" (Storbritannien) för att möjliggöra och öppna upp möten för alla åldrar.
- Erbjud utbildning och praktik i ambassadörskap i Inclusive Church-andan.

KONFIRMAND OCH UNGDOM

- Verka för en alternativ hållbar gemenskap i vår kyrka som hjälper unga att inte dras in i destruktiva livsmönster och grupper.

ÄLTA KYRKA

Älta kyrka är och vill fortsätta vara en mötesplats för alla åldrar, för livet i alla dess olika skeden och för människor med alla slags erfarenheter. Med detta som utgångspunkt vill vi fortsätta verka för en miljö präglad av mångfald, tolerans och inkluderande. Årscykel med vår-, sommar-, höst-, och vintertermin som verksamhetsstruktur bör fortsätta utvecklas för en hållbar arbetssituation för medarbetare, ansvarsfull ekonomi och så ändamålsenlig verksamhetsrytm för församlingsbor som möjligt. Det ideella engagemanget, som vuxit och fördjupats, är av största betydelse för den varma och inkluderande atmosfär som präglar Älta kyrka men också en förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas och detta måste fortsätta värnas. Stor betydelse har också goda relationer med lokala aktörer i närsamhället. Globala målet nummer 10 talar om vikten av att ingen i samhället ska lämnas utanför. Det vill vi ta fasta på och verka utifrån principen om alla likas rättigheter och möjligheter oavsett könstillhörighet, sexuell läggning, etnicitet, religion, funktionsvariation, ålder eller annan ställning. Utifrån detta vill vi fördjupa och utveckla vårt mångfaldsarbete.

UTVECKLINGSMÅL

BARN OCH FAMILJ:

- I våra befintliga grupper och verksamheter välja resurser, material och metoder utifrån intentionen i det tionde Globala målet.
- Utveckla möjligheter för Ältabor att döpas och fortsätta sitt engagemang i Älta kyrka.
- Säkerställa att framtida nya verksamhetslokaler anpassas utifrån olika funktionsvariationer.

KONFIRMAND OCH UNGDOM:

- Ytterligare profilera hemmakonfa-gruppen utifrån regnbågsperspektivet.
- Bjuda in ungdomar och föräldrar till föreläsning utifrån regnbågsperspektivet.
- Säkerställa att framtida nya verksamhetslokaler anpassas utifrån olika funktionsvariationer.

VUXNA OCH ÄLDRE

- Utveckla och forma en volontärbas för att säkerställa möjligheten att utveckla fler mötesplatser i Fisksätra kyrka genom samordning och utbildning.
- Fortsätta arbeta med Fisksätra Community Singers för att skapa en kör som sprider budskapet om medmänsklighet och hållbarhet.

VUXNA OCH ÄLDRE:

- Använda mångfaldsbegreppet i befintliga grupper och verksamheter.
- Utveckla gudstjänstlivet utifrån ett mångfaldsperspektiv.
- Säkerställa att framtida nya verksamhetslokaler anpassas utifrån olika funktionsvariationer.